

Dagelijks vragen radeloze lezers ons om hulp bij problemen die ze zelf niet meer opgelost krijgen. Het Belang van Limburg is voor hen de laatste strohalm om een oplossing te vinden. Journalisten Shauni Deferm en Gunter Willekens proberen hen te helpen en brengen op deze pagina's verslag uit van hun werk.

WILT U OOK EEN PROBLEEM AANKAARTEN?

Surf naar www.hbvl.be/opgelost en vul het formulier in. De redactie behoudt zich het recht voor om onderwerpen te weigeren. Maandag tussen 12 en 14u kan u journalist Gunter Willekens ook persoonlijk spreken, op 011/878.353

www.hbvl.be/opgelost

@gwillekens

011/878.353

PROBLEEM 3 DE NIEUWE STIJL VOLGENS ZARA

WIE? → Naam : Patrick Damiaens
→ Waar : Aan de Lieveheer, Maaseik

WAT? → Probleem: Plukte de Spaanse keten Zara Home een werk van de houtornamentist Patrick Damiaens uit Maaseik van het internet, om er vervolgens dure kaarsen mee te verkopen?

“Van internet geplukt”

MAASEIK - Zara Home, de meubelwinkel van het wereldbekende modebedrijf, verkocht vorig jaar mogelijk duizenden kaarsen met een decoratie die als twee druppels lijkt op een werk van de Maaseikse kunstenaar Patrick Damiaens. “We hebben het toevallig ontdekt. De ontwerpers van Zara hebben mijn werk wellicht gewoon van het internet gekopieerd”, zegt Damiaens. “Zonder iets te vragen. Ik wil, op zijn minst, een excuus.”

Beeldhouwer Patrick Damiaens werkt voor klanten uit de gehele wereld. In de wereld van de heraldische kunst is hij een Grote Naam. Op 27 december 2014 kreeg hij een telefoontje van een kenner uit Frankrijk. Of Patrick wist dat Zara Home zijn werk gebruikte om kaarsen te versieren.

Damiaens trok naar een winkel van Zara Home. “Er kan geen twijfel over bestaan”, zegt hij. “In die kaars zag ik meteen het familiewapen dat ik in 2012 voor een Nederlandse klant had gemaakt. Het ontwerp is quasi indentiek.” “Voor een buitenstaander kunnen alle wapenschilden op elkaar lijken, maar er zijn tientallen miljoenen varianten mogelijk, door de combinaties van cijfers en letters, helm, helmtekens en halssnoeren. Het is gemakkelijker het groot lot te winnen dan toevallig net hetzelfde ontwerp te maken.”

Patrick heeft de gewoonte om foto's van zijn werken op het internet te posten. Wellicht zochten de ontwerpers van Zara Home daar naar inspiratie voor de kaars.

“De afbeelding op de kaars is zonder twijfel gebaseerd op mijn tekening, die door Patrick is bewerkt om er een houtsnijwerk van te maken. Maar mij hebben ze ook niets gevraagd”, bevestigt heraldisch tekenaar Nagtegaal.

Oud of nieuw

“Men zou kunnen denken dat er geen auteursrechten gelden op een wapenschild, omdat het zo oud is”, zegt Odink, de eigenaar van het gekopieerde familiewapen. “Mijn familie beschikte ook al in de zeventiende eeuw over een familiewapen. Maar dit wapenschild is nieuw. Ik heb het drie jaar geleden laten maken. Het heeft mij allemaal wel wat geld en de nodige tijd gekost om

Links het wapenschild dat Patrick Damiaens ontwierp, rechts de ‘Kubuskaars met monogram’ die door Zara Home werd verkocht. Zoek de vijf verschillen. Zelfs de verhoudingen van de letter op het wapenschild zijn overgenomen.

het te laten maken en registreren. Dat dit zonder mijn toestemming door een multinational gebruikt wordt voor commerciële doeleinden, dat kan toch niet.”

“Toeval”

Odink en Damiaens stuurden begin januari een aangetekend schrijven naar Inditex, de moederfirma van Zara Home. “Een dag nadat onze brieven waren aangekomen, waren alle kaarsen wereldwijd van de websites van Zara Home weggehaald”, zegt Patrick.

De kaarsen werden ook uit alle Belgische winkels verwijderd. “Alleen maar om elke discussie te vermijden”, liet Zara Home daarover aan Patrick Damiaens weten.

“Zara Home ontkent op alle mogelijke manieren dat het een fout heeft gemaakt”, zegt Patrick. “Het beweert dat mijn werk niet auteursrechtelijk beschermd is. Het zou mijn versie van het familiewapen zelfs niet hebben gebruikt. Zonder het te weten, hebben ze toevallig dus exact dezelfde combinatie gemaakt.”

Geen centen, wel excuses

Aangezien de kaars in ons land tegen 16 euro werd verkocht, en de productieprijs hooguit enkele euro's bedraagt, heeft Zara Home, met honderden winkels in tientallen landen en een wereldwijd aanbod via de webshop, wellicht een mooie stuiver aan het hele verhaal

NIET OPGELOST

Een dag nadat Patrick Damiaens contact opnam met Zara Home, waren alle ontwerpen van het internet gehaald. Ook alle kaarsen verdwenen uit de winkel. Maar tien dagen nadat wij Zara Home over de zaak contacteerden, hadden wij nog niet één reactie terug, ook al belden en mailden we het bedrijf elke dag minstens twee keer. Zo stelden we onder meer de vraag of Zara Home zich schuldig maakt aan plagiaat, en voegden we eraan toe dat er in Vlaanderen een gezegde bestaat: “Zwijgen is toestemmen.” Geen antwoord.

overgehouden. “Hoeveel? Daar kunnen we alleen naar gissen. “Maar om de centen van Zara is het mij niet te doen. Het enige wat ik wil, is een excuus of een toelating. Ongevraagd zomaar een ontwerp gebruiken om er geld mee te verdienen, zeg nu zelf, dat toch echt geen stijl.”

“Wapenschilden lijken misschien allemaal op elkaar, maar er zijn miljoenen variaties mogelijk”, zegt Patrick Damiaens.

PLAGIAAT?

- Het conflict van Patrick Damiaens met Zara Home doet denken aan de zaak Luc Tuymans, eerder dit jaar. De schilder baseerde zich voor zijn schilderij ‘A Belgian politician’ op een foto van De Standaard-fotografe Katrijn Van Giel. De rechter oordeelde dat Tuymans zich aan plagiaat had bezondigd en veroordeelde hem tot een dwangsom van 500.000 euro. Tuymans ging tegen die uitspraak wel in beroep.
- Katrijn van Giel werd verdedigd door de Antwerpse pleiter Dieter Delarue. Die neemt het woord plagiaat net niet in de mond, “omdat dat woord nergens in de auteurswet wordt vermeld”, stelt Delarue. “We kunnen wél zeggen dat het maken van de afbeelding op de kaars en de erop volgende verkoop van de kaarsen, auteursrechtelijke inbreuken uitmaken. De afbeelding op de kaars is immers een reproductie of minstens een bewerking.

Om dergelijke reproductie of bewerking te maken, en om ze vervolgens te verkopen, moet men voorafgaandelijk de toestemming vragen van de auteur van het oorspronkelijke werk. Deze heeft het exclusieve recht om zijn of haar werk te reproduceren, te bewerken, tentoon te stellen en te verdelen. Vraagt men die toestemming niet en doet men het toch, dan is er sprake van een schending van de rechten van de auteur.”

→ Patrick Damiaens, eigenaar Odink en tekenaar Nagtegaal zouden Zara dus ter verantwoording kunnen roepen. Over een eventuele compensatie spreekt Delarue zich niet uit. “Als men een financiële vergoeding wenst, dan gaat men in dit soort van inbreuk wel eens uit van de *reasonable royalties*, of de vergoeding die men zou verkregen hebben als er afspraken waren gemaakt.”